

Пировард мақсадимиз: юрт ободлиги, ватан тараққиёти

(Давоми. Боши 1-бетда)

Бу борада турли бугун касабаяошмалари органлари ўртасида ҳужжат айирбошлашда электрон тизим имкониятларидан кенг фойдаланишни йўлга қўйиш, мазкур масалага бағишланган ўқувларни ўтказиш жадвалларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, локал тармоқлардан унумли фойдаланиш, аъзо ташкилотларга веб-сайт яратиш учун зарур ёрдам кўрсатиш чораларини ҳам кўриш лозим. Бунда Алоқа ходимлари касабаяошмаси тизимида амалда қўлланилиб келинаётган тажрибадан фойдаланилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди. Касабаяошмалари матбуот наشرлари сифатини ошириш ушбу йўналишдаги фаолиятни янада кучайтиришга ёрдам беради.

Мажлисда Концепцияда фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш ва ривожлантириш масаласига алоҳида бўлим бағишлангани республикада фаолият юритаётган нодавлат нотижорат ташкилотларига нечоғлиқ катта эътибор қаратилаётганининг ёрқин ифодаси эканлиги таъкидланди.

Утган давр мобайнида мамлакатимизни демократик янгилаш жараёнида фуқаролик институтларининг роли ва аҳамиятини кучайтиришга, фуқароларнинг энг муҳим ижтимоий-иқтисодий муаммоларини ҳал этишга қаратилган қатор қонун ҳужжатлари қабул қилинди. Бошқача қилиб айтганда, мамлакатимизда бундай ташкилотларнинг фаолият кўрсатиши учун барча ҳуқуқий асослар яратилди.

Шу боис нодавлат нотижорат ташкилотлари билан доимий алоқаларни мустаҳкамлашга эришиш зарур. Кўпглаб меъририй-ҳуқуқий ҳужжатларда, хусусан, Меҳнат кодексига, «Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларида касабаяошмаларига жамоат назоратини олиб бориш юзасидан берилган ваколатлардан тулиқ фойдаланиш касабаяошма аъзоларининг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатлари ҳимоясининг асосий омилларидан бири эканлигини унутмаслик лозим.

Бугунги кунда касабаяошмалари фаолиятининг ўзагини ташкил этиши лозим бўлган ижтимоий шерикчилик масаласида мавжуд имкониятлардан тула фойдаланиш, тармок, тариф, ҳудудий келишувлар, жамоа шартномалари шартларининг тулиқ бажарилишини таъминлаш, уларнинг лойиҳаларини экспертизадан ўтказиш сифатини яхшилаш, ижтимоий мулоқот имкониятларидан самарали фойдаланиш соҳасида касабаяошмалари органларининг фаолиятини такомиллаштириш зарур. Шунингдек, фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш институти бўлган маҳалла билан ҳамкорлик алоқаларини янада кучайтиришни йўлга қўйиш лозим.

Касабаяошмаларининг жамиятда тутган мавқеи ва ролини янада ошириш мақсадида аввало, меҳнатқашлар ҳар бир соҳада, корхонада, муассасада, ташкилотда, маҳаллада касабаяошмалари иштирокини ҳис этиб туришларига эришиш, бу борада қонунлардан берилган ваколатлардан, ҳуқуқлардан тулақонли фойдаланиш механизмларини ишга солиш

зарур. Бунинг учун эса, касабаяошма кўмиталари, цех, бошланғич ташкилотлар фаолиятини жонлантириш керак. Чунки, аъзоларда касабаяошмаси тўғрисидаги тасаввур айнан шу кўйи ташкилотларда шаклланди.

Республикада фаолият юритаётган, ходимларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш билан боғлиқ бўлган бошқа нодавлат нотижорат ташкилотлари билан келишувлар тузиш ва қабул қилинишига эришиш ҳам касабаяошмалари фаолияти самарадорлигини оширади.

К а с а б а уюшмалари М а р к а з и й кенгашлири, ҳудудий бир-л а ш м а л а р В а з и р л а р М а ҳ к а м а с и даги йиғилишда берилган топшириққа мувофиқ вазирликлар, идоралар, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари т о м о н и д а н 2011 йилда аҳоли турмуш д а р а ж а с и о ш и ш и н и таъминлайдиган комплекс аниқ чоратадбирлар ишлаб чиқишида фаол и ш т и р о к этишлари лозим.

Концепциянинг «**Демократик бозор ислохотларини ва иқтисодиётни либераллаштиришни янада чуқурлаштириш**» деб номланган бўлими иқтисодиётни бошқариш тизимини янада чуқурлаштириш, такомиллаштириш ва либераллаштириш бўйича вазифаларга қаратилган.

Нодавлат сектори корхоналари ходимларини касабаяошмасига жалб этиш масаласи асосий муаммолардан бири бўлиб турган бугунги кунда Концепциянинг бу бўлимида белгиланган тақлифлар муаммони ҳал этишда касабаяошмалари кенг имкониятларга эришади.

Айниқса, Ўзбекистоннинг ялпи ички маҳсулотига улуши 50 фоиздан ортган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини ташкил қилиш йўлиларини соддалаштириш, уларнинг фаолияти учун кўпроқ қулайлик бериш кўзда тутилган «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонуннинг қабул қилиниши касабаяошмалари учун ҳар томонлама манфаатли бўлиши шубҳасиз.

Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида ҳам давлат раҳбари томонидан ушбу

масалага алоҳида эътибор қаратилиб, Вазирлар Маҳкамаси, қатор вазирликлар, Савдо-саноат палатасига кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига бизнесни ривожлантириш учун энг қулай иш муҳитини яратиш, тадбиркорликка энг кўп эркинлик бериш бўйича Ҳукумат қарорини тайёрлаш тўғрисида топшириқлар берилди. Бу эса кўпглаб янги кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектларининг ташкил этилиши, касабаяошмаларига эса ўз сафларига янги аъзоларни жалб этиш, ка-

раҳбарлари учрашувларини ўтказиш ва ҳ.к.) такомиллаштириш талаб этилади.

Касабаяошмаси ташкилотлари тuzилмаган корхона, муассасалар тўғрисидаги жойларда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг фикрларини ўрганиш, уларни умумлаштирган ҳолда кераксиз таъқиқларни бартараф этиш, давлат ва назорат органларининг кичик бизнес субъектлари молия-ҳужалик фаолиятига аראлашуви кўламини янада қисқартириш юзасидан Савдо-саноат палатасига тақлифларни киритиш;

— аҳолини иш билан таъминлаш мақсадида тармок корхоналарида касаначилик иш ўринларини яратиш бўйича мавжуд захира-ларни аниқлаб, корхоналарнинг номлари ва уларда яратилиши м у м к и н бўлган касаначилик иш ў р и н л а р и с о н и к е л т и р и л г а н ҳ о л д а Ф е д е р а ц и я к е н г а ш и г а тақлиф кири-тиш;

— Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳрида амалиётга татбиқ этилаётган Бандлик дастурларини шакллантиришда фаол и ш т и р о к этиш, ярати-лаётган янги

Кенгаши раёсати муҳомамасига кири-тиб бориш, чет эл инвестициялари мавжуд бўлган корхоналарда касабаяошмаларининг бошланғич ташкилотларини тузиш лозим.

Янги тuzилган бошланғич ташкилотлар ҳужжатларини қонунлар ва касабаяошмалари Устави талабларига мувофиқ расмийлаштирилишини таъминлаш, фаолият юритишларида уларга юқори ақоли турмуш даражаси олиб бериш, уларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳимоясини кучайтиришни таъминлаш, унинг бажарилишини назорат қилиш юзасидан чораклик мониторинг тизимини жорий этиш;

— Ўзбекистон касабаяошмалари Федерацияси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофазаси қилиш вазирлигининг 2011-2012 йиллар учун қўшма тадбирлар режаси тулиқ бажарилишини таъминлаш, унинг бажарилишини назорат қилиш юзасидан чораклик мониторинг тизимини жорий этиш;

— ходимлар ва уларнинг фарзандларини соғломлаштиришга йўналтирилган маблағлардан самарали фойдаланган ҳолда касабаяошмалари сыхаттоҳларини, касабаяошмала-

ри балансига берилган болалар соғломлаштириш оромгоҳларини таъмирлаш ва реконструкция қилиш, санаторийлар ва Федерация Кенгашининг даволлаш-профилактика марказини замонавий ускуналар билан жиҳозлаш ишларини давом эттириш, қурилиш ва реконструкция ишлари сифати устидан қатъий назорат ўрнатилди.

Мажлисда 2011 йил биринчи чора-гида барча бўғиндаги касабаяошмалари органлари йиғилишларида Юртбошимизнинг юқоридеда қайд этилган маърузаларида белгилаб берилган вазифаларни муҳомама қилиш ва уларни амалга ошириш юзасидан чора-тадбирларни ишлаб чиқиш вазифасига алоҳида урғу берилди.

Касабаяошмаларини жамиятнинг давлат билан ўзаро самарали алоқасини таъминлаш, одамларнинг кайфиятини, мамлакатда кечаётган ўзгаришларга муносабатини аниқлашнинг муҳим вазифаларидан бирига айлантириш лозимлиги таъкидланди.

Мажлис иштирокчиларининг эътибори фуқаролик жамиятини шакллантириш йўлида олиб борилаётган сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ислохотлар ва бу борада қабул қилинган қонунлар моҳиятини аъзолар томонидан чуқур англаб етилишига ҳар томонлама ҳаммаклашиш борасидаги ишларни жаддаллаштириш, юртимиз тараққиётининг ҳозирги босқичида касабаяошмаларининг ролини бошқача фуқаролик жамияти институтлари қаторида янада кучайтириш масалаларига қаратилди.

Барча бўғиндаги касабаяошмалари органлари – бошланғич касабаяошма кўмитасидан тортиб Марказий кенгаши ва ҳудудий бирлашмалар кенгашлири фаолиятларининг барча йўналишлари юзасидан ҳар йил яқунлари бўйича ўз аъзолари олдида ҳисобот бериб боришлари тизимини жорий этиш вазифаси белгилаб олинди.

Музокараларда қатнашган Қашқадарё вилояти касабаяошмалари ташкилотлари бирлашмаси раиси Эсон Ражабов, «Навоилазот» ОАЖ касабаяошма кўмитаси раиси Тўлқин Рўзимуродов, Бўстонлик туман агросаноат мажмуи ходимлари касабаяошмаси кенгаши раиси Саидали Саидқаримов, Фаргона вилояти касабаяошмалари ташкилотлари бирлашмаси раиси Анваржон Юнусов, Ўзбекистон Алоқа ходимлари касабаяошмаси Марказий кенгаши раиси Тўлқин Тешабоев ва бошқалар касабаяошмалари, айниқса, бошланғич ташкилотлар фаолиятининг самарадорлиги ва таъсирчанлигини ошириш, касабаяошма кўмиталари фаолиятини давр талабларига ҳамоҳанг равишда жаддаллаштиришга доир тақлиф-мулоҳазаларини ўртоқлашдилар.

Мажлисда Ўзбекистон касабаяошмалари Федерацияси кенгашининг доимий комиссиялари таркибини тасдиқлаш ва Ўзбекистон касабаяошмалари Федерацияси кенгашининг Хотин-қизлар билан ишлаш комиссиясини тузиш тўғрисидаги масалалар ҳам муҳомама этилиб, мазкур комиссияларнинг Низомлари тасдиқланди.

Раёсат йиғилиши

(Давоми. Боши 1-бетда)

Жамиятнинг ижтимоий-сиёсий ва ҳуқуқий фаолиятида фаол иштирок этиш, Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили вазифаларидан келиб чиқиб, бандлик ҳамда янги иш ўринлари яратишда бевосита ва билвосита қатнашиш ўз навбатида Ўзбекистон касабаяошмалари Федерацияси ва унга аъзо ташкилотлар фаолиятини янада такомиллаштиришни тақозо этади.

Ўзбекистон касабаяошмалари Федерацияси кенгашининг 2011 йилги иш режасида фаолиятнинг мана шу жиҳатларига алоҳида эътибор қаратилган.

Йиғилишда «Меҳнат муҳофазаси бўйича жамоат назоратини энг яхши ташкил этиш юзасидан республика кўрик-танловни ўтказиш тўғрисида»ги масала ҳам муҳомама этилди. Ўзбекистон касабаяошмалари Федерацияси кенгашининг меҳнатни муҳофазаси қилиш бўлими мудири Урол Одилов шу ҳақда ахборот бера экан, танловнинг янги низомига меҳнат муҳофазасини намунали ташкил этган «Энг яхши корхона» номинацияси киритилгани ва бунинг сабабларига алоҳида тўхталиди.

Маълумки, оромгоҳларда болаларни соғломлаштириш ва дам олдирш касабаяошмалари фаолиятининг асосий йўналишларидан ҳисобланади. Шу боис раёсат аъзолари томонидан мазкур масала муҳомамасига алоҳида эътибор қаратилди. Қайд этилгандек, режадаги 245 минг ўрнига амалда 264 минг

нафардан ортик болаларни соғломлаштиришга эришилган, бунинг учун 19,3 миллиард сўмдан зиёд маблағ сарфлангани 2010 йилда бу борада муайян ишлар амалга оширилганлигини кўрсатади.

Бирок мавсум тахлили натижасида бир қатор оромгоҳларнинг фаолияти тўхтаб қолаётганлиги аниқланган. Биргина агросаноат мажмуи тасарруфида ўнлаб болалар оромгоҳи ишламайди. Мактаблар қонмидаги оромгоҳлардан махсус комиссия ҳулосасидан кейин фойдаланишни йўлга қўйиш керак. Бу йил болаларни ёғзи оромгоҳларда дам олдиршнинг ўтган йилгидан қамайтирмаслик, хусусан, маҳаллий ҳокимликларга ҳар бир ҳудудда каммида биттадан 100 ўринли янги оромгоҳлар қуриш бўйича тақлиф билан чиқиш, тадбиркорларнинг 4320 нафар болаларини имтиёзли равишда касабаяошмалари маблагҳи ҳисобидан соғломлаштириш каби вазифаларни муваффақиятли бажариш учун мавжуд муаммоларни ҳал этиш йўлида қатъий саяё-ҳаракат кўрсатилиши лозим.

Оммалиқ тоғ-металлургия комбинатининг «Металлург» маданият саройи қошидаги «Ситора» миллий рақс жамоасига, Тошкент авиа-цие ишлаб чиқариш бирлашмасининг В.Н.Сивец номидаги «Авиасозлар» маданият саройи қошида фаолият кўрсатаётган «Светлячок» болалар рақс ансамбли ва «Росинка» болалар хореографик студиясига ҳамда Марказий темирйўлчилар маданият саройининг «Сер-

пантинки» болалар ва ўсмирлар рақс ансамблига «Намунали бадий жамоа» номи берилиши мазкур масканларда санъатни янада оммалаштиришга хизмат қилади.

Мамлакатимизда спортнинг оммавийлигини таъминлаш, терма жамоаларимизга етук спортчиларни тайёрлаб беришда касабаяошмаси спортнинг алоҳида ўрни бор. Шунинг учун раёсат йиғилиши қатнашчилари кун тартибидеги «Ўзбекистон касабаяошмалари тизимида жисмоний тарбия ва спортнинг оммавийлигини ошириш, болалар ва ўсмирлар спорт мактабларининг фаолиятини янада ривожлантириш бўйича олиб борилаётган ишларнинг аҳоли тўғрисида»ги масалани ҳам атрафлича муҳомама этдилар.

Бугунги кунда касабаяошмалари тизимида 5 мингдан зиёд жисмоний тарбия ва спорт жамоалари, клублар 1,5 миллионга яқин аъзони бирлаштиради. Мазкур жамоа ва клубларда 630 мингдан ортик ишчи-хизматчилар, талаба-ёшлар ва болалар соғломлаштиришга йўналтирилган спорт секциялари ва гуруҳларда мунтазам шугулланиб келмоқдалар.

Касабаяошмалари тизимидаги 21 та болалар ва ўсмирлар спорт мактабларида 6 минг нафарга яқин ўғил-қиз спортнинг 37 тури бўйича шугулланиб келмоқдалар. Уларда спорт мутахассислигига эга булган 300 нафар мураббий тахсил бермоқда.

Бирок жисмоний тарбия ва спортнинг оммавийлигини ошириш, болалар ва ўсмирлар

спорт мактаблари фаолиятини ривожлантириш борасида амалга ошириб келинаётган ижобий ишлар билан бир қаторда айрим муаммо ва камчиликлар ҳам мавжуд.

Фаолияти ўрганилган ақсарий вилоят касабаяошмалари ташкилотлари бирлашмаларининг маданий-маърифий ва спорт ишлари бўлимларида жойлардаги жисмоний тарбия ва спорт объектилари, ўтказилаётган спорт тадбирлари бўйича аниқ маълумотлар мавжуд эмас. Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Жиззах, Навоий, Самарқанд, Тошкент вилоятларида жисмоний тарбия ва спортнинг оммавийлигини ошириш, болалар ва ўсмирлар спорт мактабларининг аҳоли тўғрисидаги масалалар охириги 2-3 йил давомида умумман муҳомама этилмаган. Ишчи-ходимлар, айниқса, ёшлар ва аёлларни оммавий спортга жалб этиш, улар ўртасида туман, шаҳарларро атрафлиқ маъража ишлари баъзи ҳудудларда йўлга қўйилмаган.

Қорақалпоғистон Республикаси, Навоий, Самарқанд вилоятларидаги айрим болалар ва ўсмирлар спорт мактабларининг моддий-техника базаси талаб даражасида эмас. Машғулотлар ўтказиладиган спорт заллари, майдончаларида етарли шариот яратилмаган. Кадрларни танлаш, уларнинг ўқувини тақсил этиш ишлари талаб даражасида эмас.

Жисмоний тарбия ва спортнинг оммавийлигини ошириш, болалар ва ўсмирлар спорт

мактабларини сақлашга йўналтирилган касабаяошмалари ва ижтимоий суғурта маблагларини сарфлашда ҳам жиддий камчиликларга йўл қўйилган.

Касабаяошмалари маблагҳари ҳисобидан молиялаштирилиши лозим бўлган 85 та туман, шаҳар жисмоний тарбия ва спорт жамиятлари ўз вақтида маблағ ажратилмаганлиги сабабли улардан 37 тасининг фаолияти тўхтаб қолган.

Раёсат йиғилиши мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Шунингдек, раёсат йиғилишида «Ўзбекистон касабаяошмалари Федерацияси кенгашининг иш тартиби (Регламенти) тўғрисида», «Ўзбекистон касабаяошмалари Федерацияси аъзо ва тасарруфдаги ташкилотлар ходимларини аттестация (қайта аттестация)дан ўтказиш юзасидан Тавсиялар лойиҳаси тўғрисида» ва касабаяошмалари фаолиятига доир бошқа қатор масалалар муҳомама этилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди. Йиғилишда 2011 йилнинг феврал-июл ойларини Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази билан ҳамкорликда «Ўзбекистон Республикасида касабаяошмалари ва инсон ҳуқуқлари» мавзусида ҳудудий семинарлар ўтказишга келишиб олинди ва ушбу семинарлар дастури ҳамда уларни ўтказиш жадвали тасдиқланди.

Уз муҳбиримиз

Алишер Навоий таваллудининг 570 йиллигига

Булоқ мутафаккир Алишер Навоийнинг мероси туганмас хазинадир. Унинг ўлмас асарлари, инсонпарварлик руҳи билан йўғрилган гоҳлари неча замонлар ошса ҳам, қалбларга дуру гавҳар сочиб, яхшилик, эзгулик уруғларини экаверади. Бугунги ёш авлод Навоийни қанчалар билиши, ўқиши, албатта, таълим ўчоқларида дарс бераётган ўқитувчиларга ҳам боғлиқ.

Навоийни билламизми?

Ташкент Давлат педагогика университетини тугатиб, мактаб ва коллежларга учирма бўлаётган бўлгуси муаллимлар Навоий асарларини қай даражада ўзлаштирмоқда? Улар бу борада ўқувчиларга қандай билим бераётдилар? Шу каби саволларга жавоб топish мақсадида университетнинг мураббий ва талабаларига юзландик.

Тозагул МАТЎКУБОВА, филология фанлари номзоиди, доцент:

— Узгазиларга бой тараққийга эришган ахборот технологияларига эътибор кучайган бир пайтда талабаларимиз мумтоз адабиётни, хусусан, Алишер Навоий ижодини меҳр-муҳаббат билан ўрганаётгани, севиб-мутолаа қилаётгани бизни қувонтиради. Талабаларимиз Навоий ҳаёти ва ижодини тўла ўқиб-ўрганишларида «Ўзбек классик адабиёти» кафедраси ўқитувчиларининг хизмати катта. Бу ерда узоқ йиллик педагогик таърибга эга устозлар фаолият кўрсатади. Филология фанлари доктори, профессорлар Хамиджон Хомидий, Нажмидин Комилов, филология фанлари номзоиди, доцентлар Фаизуллохон Набиев, Каромат Муллахўжаева сингари мураббийлар илмий фаолият ва дарс бериш жараёнини биргаликда олиб борадики, бу талабаларнинг Навоий шахси ва ижодини ўрганишида муҳим манба бўлиб хизмат қилмоқда. Улуғ аллома ижодини керагича ўрганмай туриб, адабиёт ўқитувчиси бўлишига бирор кишининг маънан ҳаққи йўқ, деб ўйлайман.

Негаки, Навоий миллий маънавиятимизда чакнаб турган бир кўёш. Унинг зийдисдан баҳраманд бўлиш эса ҳар бир талаба учун ҳам қарз, ҳам фарздор.

Навоий ижодини ўқиш орқали бўлажак педагоглар ўзликни англашда, инсон қалби, руҳиятини тушунишга ҳаракат қилишади. Ишончманки, Навоийни ўқиган ва уққан кишидан ҳеч қачон ёмонлик чиқмайди. Чунки унинг асарларида камил инсон гоҳиси илгари сурилади. Мақсадимиз Навоий ижодини бўлажак муаллимларга шунчаки ўргатиш эмас, балки талабаларнинг онгу шуурига сингдириш, қалбдан ҳис қилишларига қўмақлаштириш.

Хилола САРИМСОҚОВА, ўзбек тили ва адабиёти факультети 4-босқич талабаси:

— Тўрт йил давомида Навоий асарларига деярли ҳар кун мурожаат этдим, десаам ёлгон бўлмади. Утган йиллар ичида бобомизнинг саноксиз ғазалларини, «Хамса», «Лисон ут-тайр», «Маҳбуб ул-қулоб» каби асарларини ўқиб чиқдим. Навоий ғазалларини таҳлил этиш мураккаб. Ҳар бир мисранинг қат-қатидан янги-янги маъноларни англаш мумкин. Шу сабаб, у ўқувчидан катта билим, идрок ва сабр-қаноат талаб этади. Ғазаларини Навоий асарлари учун тузилган махсус лугатлардан фойдаланган ҳолда таҳлил қилиш мақсадга мувофиқ. Аммо шоир яшаган даврни, унинг кенг ва ўзига хос дунёқараши билмай туриб асарларнинг маъносини «қабил бўлмайдиган» Шайхсий кутубхонада Навоийнинг кўплаб асарларини бор. 1-босқичдан буюн шоир китобларини йиғман. Улар орасида «Хамса» дostonлари, ғазаллар тўпламлари ва сайланмалар, навоийшуносликка доир қатор илмий манбалар мавжуд.

Абдурауф МАХМУДОВ, ўзбек тили ва адабиёти факультети 3-босқич талабаси:

— Сирожиддин Саййид: «Ҳар бир калла, ҳар бир бош Навоийни ўқиши керак, дилга недир ўқиши керак», деб ёзган. Навоий асарлари, уларда тараннум этилган камил инсон гоҳиси миллат ё худуд танламайди. Улар барча халқлар, барча замонларга бирдек тегишли. Навоий ўз асарларида инсониятни маънавий камолотга чорлайди. Шу боис инсонни қалбдан, руҳан, жисман поклайдиган шоир асарларидан бирортасини эътибордан четда қолдириш бўлмайди.

Жамила ЁҚУБОВА, ўзбек тили ва адабиёти факультети 4-босқич талабаси:

— Мактаб йиллари илк бор Навоий асарларини ўқиб бошлашга, адабиётга, шеърятга бўлган муносабатим шаклланди. Университетда Сўз мулки султонининг кўплаб ғазалларини ўқидик, ўргандик, ёд олдик. Навоийшун устозларимиздан бири «умрим бўйи Навоий ёзганларини ўрганиб келаятган бўлсам-да, унинг ҳар асарини ўқиганимда ўзимнинг нақадар охиж эканлигимни ҳис қиламан», деган эди.

ЎзДЖТУ талабаси Шоҳсанам НИЁЗОВА сўхбатлашди

ЎзҚУФК ўқув марказида Агросаноат мажмуи ходимлари касоба уюшмаси Марказий кенгашининг ташкилий ишлар бўлими ходимлари ҳамда мутахассислари билан ўтказилаётган ўқув-машуғулот иштирокчилари «Ishonch» ва «Ishonch-Доверие» газеталари таҳририятида бўлиб, ижодий жамоа фаоллари, газетани нашрга тайёрлаш жараёни ҳамда журналистларга яратилган шароитлар билан яқиндан танишишди.

Эзгу фикр баҳсларда туғилади

Дастлаб газета масъул котиби таҳририятнинг ижодий ходимлари, уларнинг сўнги йилларда қўлга киритган муваффақиятлари, муштарийлар билан учрашувлар ва келгусидаги режалар ҳақида батафсил маълумот берди.

— Матбуот халқ билан жамиятни боғлайдиган маънавий кўприғидир, — деди масъул котиб. — Шунингдек, бизнинг қўлимиздаги ҳар бир баҳс, сўз, фикр ва эътибор билан боғлиқ керак, дилга недир ўқиши керак, деб ёзган. Навоий асарлари, уларда тараннум этилган камил инсон гоҳиси миллат ё худуд танламайди. Улар барча халқлар, барча замонларга бирдек тегишли. Навоий ўз асарларида инсониятни маънавий камолотга чорлайди. Шу боис инсонни қалбдан, руҳан, жисман поклайдиган шоир асарларидан бирортасини эътибордан четда қолдириш бўлмайди.

Ўқув машғулот иштирокчилари бўлишларида бўлиб, бевосита журналистлар билан сўхбатлашди. Учрашув давомида улар ўзларини кизиктирган саволларга атрофлик жавоб олиб, ҳамкорликни ривожлантириш борасидаги тақдирини муҳокамала қилишди.

Абдурахим ЯНГИБОЕВ, тармок касоба уюшмаси Қашқадарё вилоят кенгаши ташкилий, маданият-маърифий ва спорт ишлари бўлими мудири:

— ЎзҚУФ В Қурултойида бошланғич ташкилотлар фаолиятини яхши-

лаш борасидаги масалаларга алоҳида эътибор қаратилди. Мен бошланғич ташкилотларни касоба уюшмаларининг юрагига ўхшатаман. Чунки шу ердан ташкилотимизнинг меҳнатқашлар билан бевосита мулоқоти бошланади. Демак, бошланғич ташкилот ва уларнинг етакчилари амалга ошираётган ишлар оммавий ташкилотимиз обрўйини белгилайди. Шунингдек, ҳисобга олиб, бошланғичлар фаолияти акс этган мақола ва очерклар янада кўпайса, илғорлар тажрибасини ўрганишда муҳим омил бўларди. Қолаверса, касоба уюшмаларининг ташкилий-оммавий фаолияти юзасидан услубий қўлланмалар бериб берилса, бошланғичлар учун фойдали бўларди.

Ўқтам ЎТАГАНОВ, тармок касоба уюшмаси Сурхондарё вилоят кенгаши ташкилий, маданият-маърифий ва спорт ишлари бўлими мудири:

— АСМ ходимлари касоба уюшмаси аъзоларининг кўпини фермерлар ташкил этишини ҳисобга олиб, касоба уюшмаси фаолияти яхши йўлга қўйилган фермер хўжалиқлар ҳақида мақолалар ёзилса, шунингдек, ЎзҚУФК томонидан ташкил этилаётган ўқувларда амалий машғулотлар кўпайтирилса, кўнглидаги иш бўларди.

«Ishonch» газетасини қарийб 20 йилдан бери ўқийман. Таҳририят ходимларини газетанинг 20 йиллик тўйи билан қутлаб, қалами ўткир журналистлардан янада қизқарки ва таҳлилий мақолалар кутиб қоламиз.

Адолат ХАЙИТОВА, тармок касоба уюшмаси Навоий вилоят кенгаши ташкилий ишлар бўлими

Юзма-юз мулоқот

мудири, раис ўринбосари:

— Ўқув марказида ўқиб, касоба уюшмалари ҳаётида юз бераётган янгиликлардан хабардор бўлиш ва келгуси фаолиятимизга замин яратдик.

Таҳририятда газетанинг нашрга тайёрланиш жараёни билан танишдик, ижодий ходимлари билан юзма-юз учрашиб, уларнинг ўз касбига фидойилигини амалда кўрдик. Газетанинг сўнги 3-4 йил ичида жуда ҳам оммабоп бўлиб кетиши, ҳар бир хондонга кириб боришида шу ходимларнинг катта хизмати борлигини ҳис қилдик.

Айни кунда вилоятимизда V Қурултой делегатлари мурожаати кенг қулоқ ёзиб бормоқда. Касоба уюшма фаоллари мурожаатнинг маъно-моҳиятини барча туман ва бошланғич ташкилотлар, қолаверса, жамоатчи маҳалла ходимлари орқали ҳар бир хондонга етказиш борасида иш олиб бораёпти. «Мустақилликнинг 20 йиллигига 20 туп ниҳол — менинг туҳ-

фам» деган қалб даъвати билан боғ яратиш ишлари жадал олиб борилмоқда. Бу боғлар, айниқса, бизнинг чул зонамизда яшайдиган келажак авлод учун жуда ҳам керакли. Фаоллар ўртасида «Энг яхши касоба уюшмаси боғи», «Энг кўп боғ яратган касобақўм» кўрик-танловлари ўтказилса яхши бўларди.

Биз кўпроқ фермер хўжалиқлари билан ишлаймиз. Лекин бу борада талайгина муаммоларимиз бор. Уларни аъзоликка қабул қилишда қийинчиликлар бартафат этилган бўлса-да, касоба уюшма аъзолик бадалларини ундириш, ходимлар меҳнатини муҳофазалашда қийинчиликлар кўзга ташланмоқда. Бу борада ишни яхши йўлга қўйган вилоят кенгашлари фаолиятидан саҳифалар берилса, қийинчиликлар қандай хал этилаётганини ўрганиш керакли.

Ўткир АЛБЕКОВ, тармок касоба уюшмаси Жиззах вилоят кенгаши иш юритувчиси:

— Ўқув давомида тармок касоба уюшмаси Бўстонлиқ туман кенгаши йўриқчиси билан ўзаро фикрлашдик ва яхши бир усул борлигини билдик олдик. Буни аввал бирор-бир минтақада синавдан ўтказиш керакли. У амалга ошса, минглаб ишчи ўринлари яратилган бўларди. Хукумат қарори ҳам бўлса асос бўлиб, фермер хўжалиқларида ер майдонининг ҳар гектариде биттадан одам ишлагани йўлга қўйиш керакли. Агар шу масала ҳал бўлса, фермер хўжалиқлари ҳосилдорлиги ортиб, аҳоли бандлиги таъминланарди.

Амина ҚОДИРОВА, «Ishonch» мухбири

(Давоми. Боши ўтган сонда)

Бойчибор тақимланган улоғу полвонни кўтариб, манзил сари елмоқда. Жана ёнидаги тележка усти одамига тўлганидан ёни ҳам гавҳам. Халовий ўрнидан кўзгалган. Оғзида қамчи, бир қўли улоқда, бир қўлини бандан кўтарган полвон бундан рухланиб, улоқни белганган жойга ташламай тележкани айланитиб ўтмоқчи бўлди. Бир ёш бола тўсатдан ёнга чиқди. Шу пайт... Йўқ... Катта тезликдаги бойчибор чап бериб, ўтиб кетишга улгурди. Болакайга эса улоқнинг бир четти тегиб кетди холос. Умбаалоқ ошди. Шошиб қолган полвон улоқни ташлаб юбориб, ўзи ҳам сакраб туриб, шу томон югурди. Улоқ юмалаб, жанага тушди. Болакай кўрқиб қолган, кўпчиликдан уялганидан аранг жилмаярди. От бўш қўйилган бўлса-да, полвоннинг ортидан эргашиб, ёнига келди. Болакай юганидан ушлади. От тумшугини унинг юзига ишқаб, кечир дегандай пишиқриб қўйди. Полвон болани шарт кўтариб, эгарга миндириди...

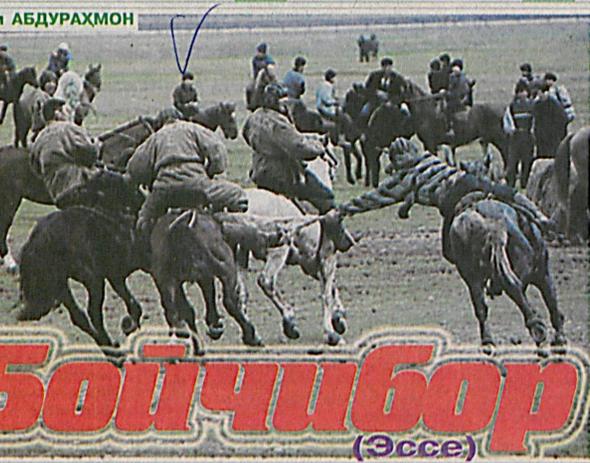
Улоқ давом этди. Сўнги солим эълон қилинди — туя. Улоқни бойчиборда Оловуддин полвон кўтарди. Тўздан ёриб чиқиди, олдиндаги отларга чап бермоққ илжида қирга ўрлади. Сўнра жана томон... олдинда... Қияликни кесиб тушган жар...

Ўчакишгандай катта харсанг... от отлигини, инсон зотига содиқлигини қилди. Харсанга қоқилиб, жарга учаркан устидаги полвонни бўз ерга улоқтиришга улгурди. Хамма лол. От ёлини тўшайди, дея бежизга айтишмайди. Чавандозу томошавин шу томон шошди. Оловуддин полвоннинг юзига сув селиб, дарҳол бошқа отга миндиришди. Иримми шунақа...

От — бойчиборим узола туриб ётар, буйини синиб кетганди. Югурганча етиб бориб, узимни устига отдим: бойчиборим... Мунг қотган кўзларида ёш айланарди. Мен йиғлардим, ўзига келган полвон, боя улоқ туртиб кетган бола, хамма-хамма йиғларди... Кўзларидаги нур аста-аста кийин сўниб бораётган бойчибор ҳам йиғларди. Кимдир қўлимдан кўтарди. Отам. Мени бағрига босганча машина томон судрар, мен эса бойчибор томон ўзимни ташлардим. — Йўқ... Йўқ... бойчиборим, ўлма...

Эртаси кун кўзларим йўғлайвериб, шишиб кетганча отхонага тушдим. Эгасини кутиб турган отхона хувиллаб қолган, бир четдаги қозикча эгар-жабдуғи, ем халтаси осилган, оҳурга сунганча эса отам, ҳа, (шу пайтгача кўзларида бир томчи ҳам ёш кўрмаганман) отам йиғлаб турарди. Мени кўриб, шоша-пиша кўзёшларини артди. Ерга боқиб, гапирди: — Ушанда бекор қилган-

миканман... — менга гапирайтибдим, ўзига гапирайтибдим. Билиб бўлмасди. Саволумуз нигоҳимга: — Икки ойча буюр ё эрага улоқтиришга улгурди. Хамма лол. От ёлини тўшайди, дея бежизга айтишмайди. Чавандозу томошавин шу томон шошди. Оловуддин полвоннинг юзига сув селиб, дарҳол бошқа отга миндиришди. Иримми шунақа...

Салим АБДУРАХМОН
Бойчибор (Эссе)

беришни билмай туришарди. Кўпқарайди бу кўнглисизликдан кейин катталар келишиб, туяни Оловуддин полвонга беришибди. Унамаган экан, уйига етаклаб боришиб, Қобил акага ўз қўлингиз билан топширасиз, деб ташлаб келишибди. Той эса Бойчиборнинг зурриёди экан.

Бойчибор ўлмаганда ҳам у сизники бўларди. Тойда эса менинг ҳақим йўқ. — Асло товон деб ўйламанг, совға... — полвон гап бошлаганида отам ортик гапирисига қўймади. — Тойни қайта сизга совға қилдим. Тарбиялашга одадим йўқ. Қолаверса, ўғлим ҳам шаҳарга ўқишга кетаяпти, — деди. — Сиздан, илтимос. Яхшилаб тарбияланг. Унинг Бойчибордек от бўлишини истаймаман.

Ноилож қолган Оловуддин полвон туя ва тойни етаклаб ховлидан чиқди. Бойчиборимни топгандек уни силаб-сийпаб ўтиргандим, ортидан кўзимда ёш халқаланганча тикиладим қолдим. Бу орада одамларнинг ўзаро шивир-шивири кулоғимга чалинди: Қобил ака танти кетди...

Сал ўтмай яна бир гапни эшитдик: Оловуддин полвон энди улоқ чопмаскан...

Бу орада ўқишга кирдим. Шаҳар шароитига мослашдим. Тез-тез кишлоғимга бориб, қалби тоғ бўлоқларидек тоза, соддадил одамлари билан дилдан сўхбатлашаман. Гап орасида Бойчиборни эслаб, гапим бўлиб қоламиз... Яқинда амаким кўпқарайди тўй берди. Мен ҳам шаҳарлик дўст-биродарларимни олиб, етиб бордим. Қир тепасида ўтириб, юқоридагиларни бири-бири

Дам бу дамдир, ўзга дамини дам дема, Бошинг эсон, давлатингни кам дема...

<i>Insonga naf keltirish</i> FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN	
олий баст	
Muassis:	
O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi	
Bosh muharrir:	
Abduxoliq Abdurazzoqov	
Tahrir hay'ati:	
Normamat ALLAYOROV, Nosirxon AKBAROV, Muhammad Ali AHMEDOV, Oksana BELAUSOVA, Dovud MADIYEV (Bosh muharrir o'rinbosari), Baxtiyor MAHMADALIYEV, Sog'indiq NIYETULLAYEV, Eson RAJABOV, To'lqin TESHABOYEV, Jahongir SHAROFBOYEV (Mas'ul kotib), Anvar YUNUSOV	
Bo'limlar:	
Kasaba uyushmalari hayoti	256-87-63
Huqoq va xalqaro hayot	256-52-89
Ijtimoiy-iqtisodiy siyosat	256-87-74
Milliy-ma'naviy qadriyatlar va sport	256-82-79
Xatlar va muxbirlar bilan ishlash	256-85-43
Reklama va e'lonlar	256-87-73
Viloyatdagi muxbirlar:	
Andijon + 99897 455 05 68;	
Buxoro + 99893 653 50 81;	
Jizzax + 99872 360 00 10;	
Navoiy + 99893 725 46 40;	
Samarqand + 99866 933 25 04;	
Surxonqo'nd + 99897 458 05 07;	
Farg'ona + 99891 679 32 79;	
Qoraqalpog'iston Respublikasi va Xorazm + 99862 562 56 75;	
Qashqadaryo + 99897 414 30 78	
Manzilimiz:	
100165, Toshkent shahri, «Buxoro» ko'chasini, 24-uy E-mail: ishonch 2011@gmail.com	
Nashr ko'rsatkichi:	
133	
Navbatchi muharrir:	
T. Shernayev	
Navbatchi:	
Sh. Abdusamadov	
Musahhah:	
S. Shodiyeva	
Gazeta «Ishonch» ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi.	
Sahifalovchi:	
H. Abdullatipov	
«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi boshqaruvchisi chop etildi. Korxonamizning: «Buyuk Turan» ko'chasi, 41-uy.	
O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0116-nom bilan ro'yxatga olingan. Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma taboq.	
Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi. Sotuvda erkin narxda.	
«Ishonch» dan olingan ma'lumotlarda manba sifatida gazeta nomi ko'rsatish shart. Muxallif fikr ta'hiriyat nuqtai nazaridan tarqatish mumkin.	
(h) - Tijorat materiallari	
Bosishga topshirish vaqti - 21.00 Topshirildi - 03.20	
Buyurtma G — 151	
21000 nusxada bosildi	
ISSN 2010-5002	
1 2 3 5	